

Joan Vallvé, comissionat d'Actuacions Exteriors de la Generalitat de Catalunya

“Anar a Brussel·les per Madrid és fer volta”

El nomenament de l'ex-conseller d'Agricultura, Joan Vallvé, com a comissionat d'Actuacions Exteriors de la Generalitat de Catalunya va crear una viva polèmica i sobretot suscità moltes reticències en alguns sectors polítics.

Com li prova el càrrec?

—Bé, tot i que és un càrrec difícil. Estreno càrrec i m'estreno en el càrrec, per tant, he d'anar fent i, naturalment, això requereix un temps.

—El seu nomenament va aixecar molta polseguera. Sectors del PSOE es van posar en peu de guerra. En canvi el govern espanyol va ser molt discret. ¿És que el seu nomenament era pactat?

—El president de la Generalitat no té per què pactar els canvis que vulgui fer en el seu govern. Això són decisions que pren ell personalment, en virtut de la representativitat que li ha donat el poble de Catalunya.

—Però la història de la projecció exterior de Catalunya és plena d'incidents. ¿Aquesta discreció actual a què respondria?

—Realment respon al coneixement real que té el Ministeri d'Afers Es-

trangers respecte a l'acció exterior que ha portat a terme la Generalitat de Catalunya, especialment el seu president. Ells coneixen aquesta política, i com s'ha fet, i per tant no haurien de pensar que res d'això canviarà amb la creació del càrrec que jo ocupo.

—¿La relació amb el Ministeri ha canviat?

—La relació ara és correcta.

—¿Les ambaixades d'Espanya han estat punt de conflicte?

—No, les ambaixades són un mecanisme que paguem tots els ciutadans de l'estat i que estan al servei de tots els ciutadans. Tots els ambaixadors ho entenen així.

—En un sentit diferent, a Catalunya també van sortir veus crítiques. Aquestes crítiques deien que el seu nomenament corresponia a funcions no estrictament governamentals, com és el cas d'ajudar el president de la Generalitat

en la seva presidència de l'ARE.

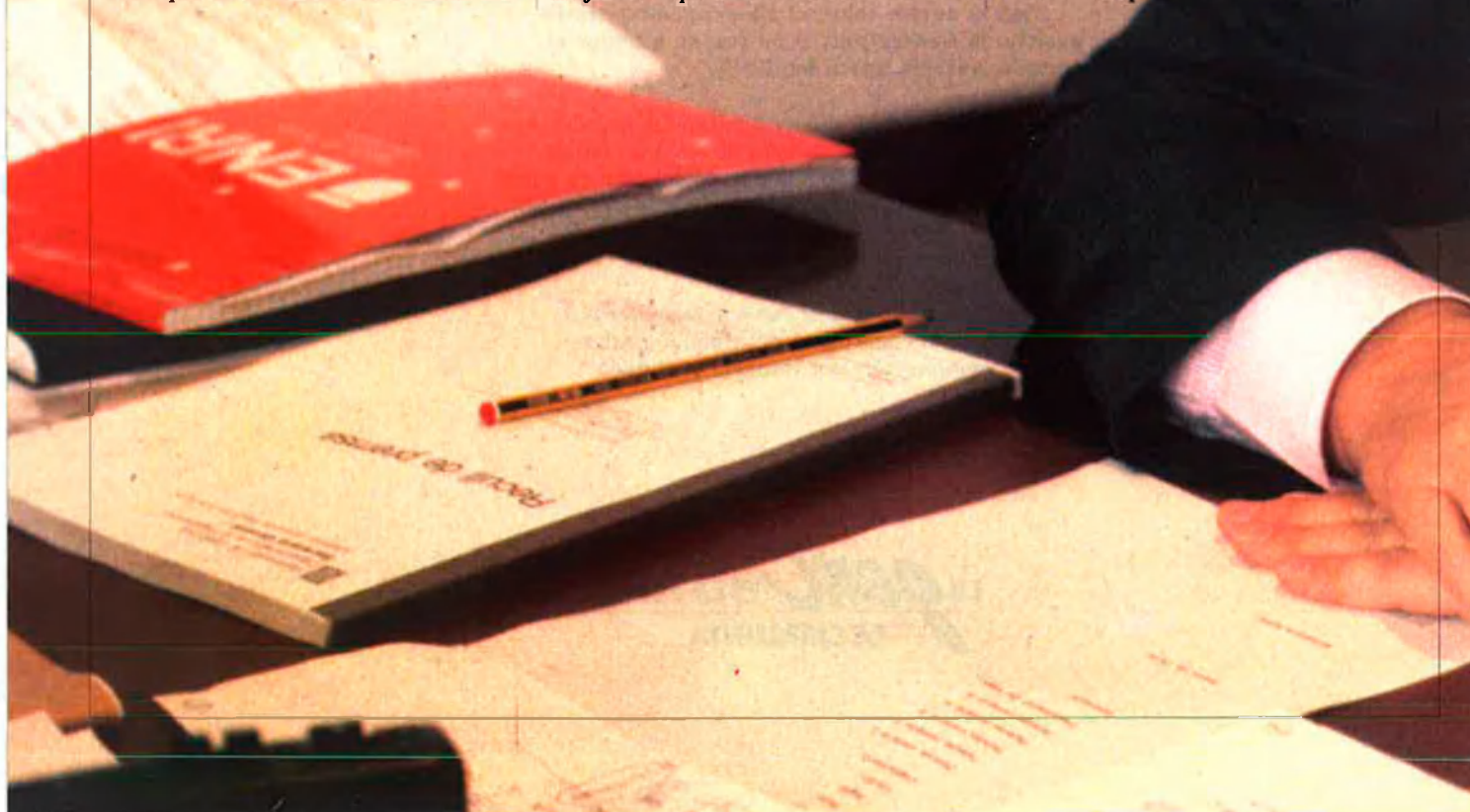
—És evident que, si el president de la Generalitat és president de l'ARE, des de la Generalitat cal donar-li suport i treure'n un rendiment per al país. Catalunya ha d'aprofitar aquesta presidència per fer-se conèixer millor internacionalment.

—¿Em contesta que això seria una feina governamental?

—Es una feina de govern aprofitant aquesta presidència de l'ARE. Ara té la seva pròpia estructura de treball i té els seus serveis administratius i el seu secretariat a Estrasburg; aquestes són els instruments que té el president de l'ARE. Una altra qüestió és que políticament hàgim d'intentar treure'n el màxim rendiment.

—Tal com va demanar Oñols, ¿Fou qual Maragall acompanyarà el president en els seus viatges a l'estranger?

—Això dependrà de cada viatge i de

la finalitat que tingui el viatge. Per exemple, a Holanda, s'hi ha anat per raons que són competència del govern de la Generalitat. Aleshores, en aquest cas, era més lògic que el president es fes acompanyar pels consellers amb competències sobre cadascuna de les matèries sobre les quals s'havia de treballar. És un exemple, en què l'Ajuntament de Barcelona no hi tenia cap paper. Ara, això no vol dir que no hi hagi un altre tipus de viatge o d'activitat en què l'Ajuntament tingui un paper, com podria ser el cas de l'Eurofed, en què van treballar conjuntament Macià Alavedra i Pasqual Maragall.

—¿Quin és el seu objectiu prioritari?

—Que l'acció exterior de la Generalitat pugui tenir una coordinació de manera que sigui aplicada al més eficaçment possible.

—¿Però en quin camp vol incidir més?

—En tots, però sobretot el que es vol fer és donar a conèixer la realitat de Catalunya a fora.

—¿Després dels Jocs això és més fàcil?

—Indubtablement, els Jocs, els hem d'aprofitar. El president, en les seves sortides, sempre en parla i, sobretot, parla de l'èxit dels Jocs.

—¿Els Jocs també fan més difícil en algun aspecte la seva feina?

—Doncs sí. Els Jocs han situat en aquest moment Barcelona i Catalunya en un punt molt alt. Som un punt de mira i estem a dalt de tot. Aleshores, el que cal fer és no perdre això i mantenir el nivell.

—¿Anar a Brussel·les passant per Madrid és fer volta?

—¿Oï tant! Anar a Brussel·les per Madrid és fer volta. El que passa és que, si hem d'anar a Madrid, en algun cas ho farem, encara que sigui fer volta, perquè a la vida hi ha moltes vegades que se n'han de fer, de voltes.

—¿Però, si pot, s'estalviarà la volta?

—Me l'estalviarè. Però el que no voldria és fer un viatge a Brussel·les improductiu, i que evitar la volta acabés no servint de res.

—¿Creu que Catalunya ha d'aconseguir representativitat directa en tots els organismes internacionals possibles?

—Aquesta pregunta, formulada així, és molt difícil de respondre. Catalunya ha d'obtenir la representació en tots aquells llocs on la seva presència pugui ser una forma d'afirmació de la seva identitat. ¿Que aquesta presència s'ha de fer a nivell d'estat? També és possible, però cal evidentment que la nostra identitat, la

nostra manera de fer, sigui reconeguda com si fos una presència separada. Si se'ns reconeix la nostra identitat, no cal que sempre la presència sigui separada, però en aquest sentit hi ha molt de camí a fer.

—¿Aquest camí és difícil?

—Es difícil, òbviament, perquè l'afir-

JORDI MORERA

“Quan parlo com a responsable de la Generalitat, he de parlar de sis milions.”

mació d'una identitat sempre ho és.

—¿Les dificultats vénen del govern espanyol o de tota la conjuntura europea?

—Hi ha tots dos obstacles. D'entrada, pot haver-hi un obstacle espanyol, tot i que jo crec que el govern espanyol i el Ministeri han entès que la projecció exterior de Catalunya no és una acció que necessàriament estigui enfrontada amb la presència d'un estat que té unes com-

JORDI MORERA

“Em vaig iniciar en la política a través del catalanisme.”

petències com a tal. Pot haver-hi alguna reticència, sobretot, si algú creu que aquesta presència de la nostra identitat a fora molesta, fa nosa. Si fos així, podria haver-hi problemes.

Un altre aspecte que sovint no tenim en compte és que, fins i tot a nivell europeu, aquesta presència diferenciada d'un

mateix estat per a certes organitzacions i plantejaments pot fer nosa. Per això és molt important de saber-se explicar.

—¿En aquest sentit quins són els aliats europeus de Catalunya?

—És difícil contestar perquè la resposta pot semblar ambigua. En realitat els nostres aliats són aquells qui ens han conegut i ens han entès. Difícilment trobaríem a l'Europa occidental un cas com Catalunya, que conservi la seva identitat, la seva cultura i una llengua viva.

—¿Però, per exemple, Escòcia és el nostre aliat?

—Escòcia manté una marcada identitat, i ho vaig poder comprovar quan vaig anar-hi amb el president Pujol. Quan ens van rebre, ens van dir “Benvinguts a Escòcia”. Són un país amb uns signes d'identitat propis, però en la cosa de la llengua no hi ha la situació d'aquí. En aquest sentit, nosaltres tenim una identitat molt més forta.

—¿Catalunya és la nació sense estat que es troba en millors condicions?

—Som els qui estem més ben situats i els qui tenim una situació de més responsabilitat. Escòcia ha mantingut la seva identitat sense conservar la llengua. Ells han perdut el gaèlic. En canvi, nosaltres per mantenir la nostra identitat hem de mantenir el tret més important, que és la llengua.

—¿Si es perdés la llengua, es perdria la identitat?

—¿Oï tant!

—¿Com es compagina ser una nació a Catalunya i una regió a Europa?

—Això s'ha d'explicar.

—¿Ho pot explicar?

—El moviment regional europeu és un moviment que es dona perquè molts estats han seguit un procés de descentralització política. Fins els estats més centralistes, com França i Itàlia, han seguit un procés de traspasar poder a les regions. A nivell d'estat espanyol també s'han creat les comunitats autònomes. Aleshores es fa tot aquest conjunt de territoris que es diuen *länder* a Alemanya, regions a França, comunitats autònomes a l'estat espanyol i que, en el llenguatge polític europeu, s'anomenen regions.

Aquesta definició de Catalunya com a regió, a nosaltres, ens ve estreta perquè el nostre cas és molt específic.

De totes maneres, això no ha de ser un obstacle perquè Catalunya pugui tenir un paper important en aquest moviment regionalista europeu. Fins i tot en aquest moment Jordi Pujol, com a president de l'Assemblea de les Regions d'Europa

(ARE) l'encapçala, aquest moviment.

—Però aquí hi ha una certa contradicció, que suposo que deu ser difícil d'arrossegat.

—S'ha d'explicar que en l'àmbit de l'Assemblea de les Regions d'Europa, Catalunya és un cas especial.

—¿Quan fa projecció exterior parla de Països Catalans?

—El català és una llengua que es parla a Catalunya, a la Franja d'Aragó, a Andorra, al Rosselló, al País Valencià i a les Illes...

—¿Però, quan parla d'aquesta llengua, parla de sis milions o de deu?

—Quan parlo com a responsable del govern de la Generalitat de Catalunya, he de parlar de sis milions. En canvi, quan parlo de la presència cultural d'una llengua, parlo de deu milions. És el mateix que quan parles amb una persona holandesa, que et diu que Holanda té 14 milions d'habitants i, en canvi, quan aquesta mateixa persona et parla de la neerlandofonia, et diu que són 20 milions.

—En aquest sentit hi ha algun contacte per fer una projecció conjunta a nivell internacional de la cultura dels Països Catalans?

—El Departament de Cultura és qui té el Consorci de Projecció Exterior de Cultura i em consta que fan contactes en aquesta direcció. Val a dir que, en la meua etapa anterior, com a conseller d'Agricultura, vaig tenir excel·lents relacions amb el conseller d'Agricultura del País Valencià.

—El Tractat de Maastricht, a vostè, també el deu preocupar. En aquest tractat, les anomenades regions europees només tenen una funció consultiva. ¿És suficient o creu que per aquest camí també s'ha d'avançar molt?

—És insuficient. Dit això, també s'ha de reconèixer que és la primera vegada que en un tractat de la Comunitat Europea s'esmenta una presència directa de les regions.

El Tractat de Maastricht es troba en una situació difícil, però quan s'hagi ratificat, és important que l'Assemblea de les Regions d'Europa es manifesti per dir que les regions no en tenim prou, que volem una altra cosa.

Primer és important la ratificació del Tractat i aprofitar aquest Consell de les Regions d'Europa com un instrument per

a vetllar pels interessos de les regions.

—En el Tractat de Maastricht, les regions i els municipis tenen el mateix nivell de representació.

—Aquest és un altre aspecte que caldrà examinar en profunditat. Per més que creiem que els municipis tenen un lloc en la Comunitat Europea, no és lògic que estiguin en el mateix organisme que les regions. S'haurà de buscar un lloc diferent perquè hi hagi representats els municipis europeus comunitaris.

—¿Quan existeixi el Consell de les Regions, l'ARE no perdre la seva significació?

—L'ARE és una associació de regions europees que supera el marc de la comunitat, és un organisme molt més ampli, d'afiliació voluntària de les regions. En canvi, el Consell de les regions és un or-

Estrenar càrrec

Té el despatx nou, però ja és vell a la casa. Primer va ser secretari general d'Indústria, després conseller d'Agricultura. El seu pare havia estat dirigint d'Òmnium Cultural en les èpoques difícils. La tradició catalanista li ve de lluny. Ara té com a missió d'explicar Catalunya a l'estranger. El seu paper no és fàcil. Ell, emperò, continua impassible. El seu tarannà desinhibit li ho fa, d'entrada, tot més fàcil.

ganisme estricte de la comunitat.

L'ARE el que ha de fer, d'alguna manera, és generar una opinió de les regions i fer de pont entre les regions comunitàries i les que no ho són.

—Vostè ha estrenat el nou càrrec amb polèmica. Poc abans de deixar de ser conseller d'Agricultura també va tenir molta polèmica per unes declaracions sobre el cava. ¿Té un tarannà massa franc, massa espontani? ¿Es considera poc polític?

—Jo em penso que tot allò es va anar aclarint. No dic que no es recollís el que vaig dir, sinó que no es va recollir el que jo volia dir. Crec que després tothom va entendre les meves declaracions.

—¿Però és massa espontani?

—Jo procuro mesurar molt les paraules que dic. Ara, potser sí que tinc un caràcter franc.

—¿En els últims anys la seva trajectòria es pot definir de fidelitat a Pujol?

—Miri, jo de l'any 1963 fins a l'any 1977 vaig ser membre d'Unió Democràtica de Catalunya. En les primeres eleccions va ser quan vaig passar a Convergència Democràtica. Després he anat ocupant diferents càrrecs en el govern català.

—¿Com a home provinent d'UDC, ¿com veu la coalició CDC-UDC en aquests moments?

—Com va dir el president en el seu discurs, Convergència i Unió s'han de plantejar el cost que té aquesta relació, les servituds que implica igual que el cost que podria tenir trencar la coalició. El que s'ha de mirar és la forma de poder encaixar en una bona relació que potser podria portar, al capdavall, a una fusió.

—¿Segons vostè, la fusió dels dos partits fóra veritablement un objectiu a aconseguir?

—Això, ho hauran de dir tots dos partits. Unió té uns valors molt importants, que són la seva història i una llarga trajectòria de resistència durant l'època del franquisme.

—¿Com viu la crisi de Convergència en aquest moment?

—L'he viscuda com un d'aquests fenòmens que es produeixen en els partits i que són com un replantejament de la pròpia estructura.

—¿Un replantejament traumàtic?

—Qualsevol canvi porta els seus traumes, el que cal es poder-los superar. Quan hi ha canvis, no és pot dir que no passa res. Sí que passa. Però el que és important és ser capaç de procedir de manera que no afectin més del que han d'afectar.

—¿Vostè prové del món nacionalista?

—El meu pare no havia estat polític, però sóc d'una d'aquelles famílies que van viure tota la càrrega de la guerra i la postguerra. Jo em vaig iniciar en la política a través del catalanisme.

—Per a acabar, una indiscreció. Vostè viu al mateix edifici que la infanta Cristina. ¿Com es viu amb una princesa al costat de casa?

—A banda que et sents molt protegit, es viu en una absoluta discreció.

Assumpció Maresma